

פקס-עיתון

מו"פ צפון

יולי 2009

גיליון מספר 144

מיזם לחקלאות בת קיימא – הדברה משולבת בין ענפית בעמק החולה

(שבראשם יעל נבו). המידע שנאסף בזמן אמת בשטח ומועבר בעזרת פלאפונים למחשב מרכזי ולאינטרנט ויביא תועלת למגוון של "לקוחות".

המידע על המיקום בזמן ובמרחב של המזיקים:

יאפשר לפקחים לדעת אילו מזיקים נמצאים בקרבת שטחיהם.

יאפשר למגדלים מעקב אחר הצלחת הטיפולים בשדותיהם.

יאפשר למגדלים לדעת באילו חומרים השתמשו בקרבת שדותיהם.

יאפשר לחוקרים ללמוד על התנועה של המזיקים בזמן ובמרחב ועל מעבר בין גידולים שונים.

יאפשר תכנון מרחבי של גידולי השדה ותכנון מושכל של הטיפולים.

בנוסף בנינו (בסיועה של יהודית מסד) בסיס מידע הכולל את כל המזיקים בכל הגידולים באזור ומאפשר אתור פשוט של המזיקים המשותפים. בבסיס המידע קיים גם מידע על כל חומרי ההדברה המותרים כנגד כל מזיק בכל גידול כבסיס לבניית טבלת חלונות.

מה מתוכנן להמשיך?

בשלב הראשון של יישום התוכנית נפעל במתחם מצומצם של 3 יישובים מהמגזר השיתופי והפרטי, בהם יש צמידות של חקלאות, בתי מגורים של התושבים וחדרי אירוח ביישובים אלו נזהה את הגידולים הסמוכים לבתי המגורים. נברר באילו חומרים מרססים בהם וכנגד אילו מזיקים.

כפיתרון מידי נציע לחקלאים חלופות ידידותיות לחומרים המקובלים כיום בהתייעצות עם חוקרים ומדריכים.

בשלב השני נלבן ביחד עם החקלאים מעבר עיתידי לחלופות חקלאיות הדורשות פחות ריסוסים.

האנשים הפועלים לקידום המיזם:

ראש המועצה גליל עליון אהרון ואלנסי נבחר כיו"ר צוות ההיגוי של המיזם.

ההנהלה הפעילה של המיזם כוללת את יגאל חן שהינו רכז הפרויקט, אלקנה בן ישראל מנהל המו"פ, ליאורה שאלתיאל הרפז חוקרת במו"פ, שאול גרף. מנהל תחום גד"ש וירקות במו"פ, ומשה שליט ראש היחידה לאיכות הסביבה גליל עליון.

בועדת ההיגוי של המיזם ישתתפו נציגים של הגופים הבאים:

מועצות אזוריות ומקומיות חקלאיות, נציגי משרדי ממשלה – חקלאות, הגנת סביבה, עמותת תיירות, נציגי תושבים, נציגי חקלאים, מו"פ צפון, מנהלת הכנרת, רשות הטבע והגנים, רשות המים, מועצת הצמחים.

נשמח לשמוע תגובות ורעיונות.

רקע

בעמק החולה חיים כחמישים אלף נפש, ומבקרים בו תיירים מן הארץ והעולם בהיקף של כ-2 מיליון איש לשנה. אזור עמק החולה, מתאפיין בחקלאות רב ענפית הכוללת מגוון של גידולים השזורים זה בזה: מטעים, פרדסים, גד"ש וירקות, סה"כ כמאה ועשרים אלף דונם. נוסף לשטחים החקלאיים, יש בעמק שמורות הטבע המאופיינות בחי וצומח ייחודיים והאזור כולו משמש כאגן ההיקוות של הכינרת המספקת מי שתייה לכל תושבי הארץ. כדי להגן ולנהל את האזור החשוב הזה באופן שיאפשר קיום מיטבי לכל הגורמים המשתתפים (חקלאים, תיירים, ותושבים), יש צורך בגישה אקולוגית רחבת מבט. לשם כך אנו מקיימים במו"פ צפון מיזם לחקלאות בת קיימא בעמק החולה שיתמודד עם הסוגיות החקלאיות, והסביבתיות והבריאותיות, הייחודיות לאזור וישלב טכנולוגיות מתקדמות של איסוף ועיבוד מידע.

יעדי המיזם

צמצום הדרגתי של השימוש בפועל בחומרי הדברה מסוכנים לאדם ולסביבה בכל המרחב ופיתוח אלטרנטיבות ידידותיות לסביבה. פיתוח ממשק לחקלאות בת קיימא בכל הענפים בעמק החולה: גידולי שדה, ירקות, מטעים ופרדסים כדי ליצור איזון אקולוגי שיהיה בעל ערך כלכלי וסביבתי. שיתוף מגדלים מכל המגזרים - בשינויים הנדרשים וביישום.

לשם השגת יעדים אלו גובשה תוכנית הכוללת 3 כיווני עבודה עיקריים:

הרחבת היקף המחקר והפיתוח היישומי על מנת שיאפשרו הדברה משולבת בכל הגידולים באזור ובעיקר הפחתת השימוש בתכשירים מסוכנים באזורים המיושבים.

הטמעה ויישום הידע הקיים והחדש בקרב המגדלים.

יצירת תנאים למיתוג "ירוק" של התוצרת הייחודית לסביבה.

מה כבר נעשה במסגרת המיזם?

בשלוש השנים האחרונות קיימנו 4 קורסים בנושא "חקלאות ידידותית לסביבה" שהיו פתוחים למגדלים, פקחי מזיקים, מדריכים ולמתעניינים ובהם הרצו מיטב המרצים מהארץ על הסכנות הטמונות בשימוש לא מושכל בתכשירי הדברה ואילו שיטות אלטרנטיביות קימות בפני המגדלים.

במסגרת המיזם הוקמה בשנתיים האחרונות, מערכת ממוחשבת לאיסוף נתוני פקחי מזיקים. מערכת זו הינה תוצאה של שיתוף פעולה בין המו"פ, מיג"ל, מכון וולקאני, אנשי המב"ע מבית שאן, חברת סקאן טאסק ופקחי מזיקים אזוריים

את המאמרים המלאים ניתן לקרוא במרכז המידע של מו"פ צפון באינטרנט.

הממצאים המוצגים כאן הינם תוצאות ניסויים, ואינם מהווים המלצות לחקלאים

עורך ראשי

דר' דוד כהן

עריכה ועיצוב

זמיר עשור

מערכת

אלקנה בן ישראל, מנשה כהן, שלומי כפיר, איריס אדרי.

כתובת המערכת

בית מיג"ל, א.ת. דרומי קרית שמונה

מרכז מידע:

mop-zafon.org.il

דואר אלקטרוני

iris@migal.co.il